

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2020/1307 НА КОМИСИЯТА

от 18 септември 2020 година

относно общ инструментариум на Съюза за намаляване на разходите за разгръщане на мрежи с много голям капацитет и гарантиране на своевременен и благоприятен за инвестициите достъп до радиочестотния спектър за 5G с цел насърчаване на свързаността в подкрепа на икономическото възстановяване от кризата с COVID-19 в Съюза

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) Кризата с COVID-19 показва, че свързаността е от основно значение за хората и предприятията в Съюза. Електронните съобщителни мрежи, и по-специално мрежите с много голям капацитет, изпълняваха ключова роля в отговора на кризата, като позволяваха работа и учене, здравни грижи и лична комуникация и забавление от разстояние. Широко разпространената гигабитова интернет свързаност е в основата на случаите на употреба, изискващи значителен ширококолов достъп в сферите на здравеопазването, образованието, транспорта, логистиката и медиите, които може да играят ключова роля за икономическото възстановяване на Европа. В по-общ план фиксираната и безжичната свързаност в значителна степен допринася за осигуряването на достъпни услуги на приемлива цена и за намаляването на цифровото разделение. Тя предоставя важно средство за информиране на обществеността, подпомага съответните публични органи да овладеят разпространението на вируса и дава възможност на здравните организации да обменят данни и да предоставят дистанционни услуги.
- (2) Пандемията промени икономическата прогноза за идните години. Повече от всякога са необходими инвестиции и реформи, за да се гарантира сближаване и балансирано, напредничаво и устойчиво икономическо възстановяване. Инвестирането в общите приоритети на Съюза, по-специално в областите на екологичната, цифровата и социалната политика, ще подобри неговата устойчивост и ще подпомогне създаването на работни места и устойчив растеж, като същевременно се модернизират икономиките на държавите членки. По тази причина държавите членки следва изцяло да използват потенциала на предложения механизъм за възстановяване и устойчивост, като гарантират ефективни публични разходи и създават най-подходящите за частни инвестиции условия. За тази цел в препоръката се дават насоки на държавите членки, които са в процес на изготвяне на свои предложения за планове си за възстановяване и устойчивост. В нея се посочва по какъв начин държавите членки могат да въведат прости и реалистични мерки за предоставяне на радиочестотен спектър за мрежите от пето поколение (5G) при благоприятни за инвестиции условия, както и по какъв начин те могат да улесняват разгръщането на фиксирани и безжични мрежи с много голям капацитет, като например премахват ненужните административни пречки и опростяват процедурите за издаване на разрешения.
- (3) В този социалноикономически контекст е необходимо да се разработи общ за Съюза подход — „инструментариум“ — въз основа на най-добрите практики. Целта е да се стимулира навременното разгръщане на мрежи с много голям капацитет, включително оптични и безжични мрежи от следващо поколение. Този подход би подпомогнал възникващи и бъдещи цифрови процеси и приложения и би допринесъл пряко за растежа и заетостта като част от икономическото възстановяване на Съюза.
- (4) В Заключенията на Съвета относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа от 9 юни 2020 г. ⁽¹⁾ се подчертава, че пандемията от COVID-19 е разкрила необходимостта от бърза и повсеместна свързаност. Това положение налага държавите членки да разработят в тясно сътрудничество с Комисията набор от най-добри практики за намаляване на разходите за разгръщане на мрежи и за улесняване на разгръщането на инфраструктурите с много голям капацитет, включително оптичните влакна и 5G.
- (5) 5G мобилните мрежи ще осигурят на ползвателите на мобилни услуги свързаност с много голям капацитет. Планира се тези мрежи да изпълняват ключова роля в полагането на основите за цифрова и екологична трансформация в области като транспорт, енергетика, производство, здравеопазване, селско стопанство и медии. За успеха на редица от случаите на употреба на 5G е необходима непрекъснатост на услугата на значими територии, включително отвъд националните граници. Поради това е важно държавите членки да предприемат подходящи стъпки за насърчаване на разгръщането на териториите си, включително селските и отдалечените райони, и да си сътрудничат помежду си при разгръщането на 5G в трансграничните райони.

⁽¹⁾ Заключения на Съвета относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа, 9 юни 2020 г., 8711/20. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8711-2020-INIT/bg/pdf>

- (6) Свързаните със спектъра действия, обхванати от настоящата препоръка, може да подпомагат подготвянето на бъдещия актуализиран план за действие на Комисията за Европа относно 5G и 6G, обявен в Съобщението на Комисията „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“⁽²⁾. В този актуализиран план ще се изброи постигнатият напредък, ще се разгледат текущите недостатъци при разгръщането на мрежата и ще се определи ново ниво на амбиция за бъдещото внедряване на 5G на равнището на ЕС, за да се гарантира, че 5G свързаността ще реализира пълния си потенциал, така че да спомогне за постигане на дългосрочните цели на ЕС за цифровата трансформация на икономиката.
- (7) Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾ („Директива за намаляване на разходите за ширококолов достъп“) има за цел да улеснява и стимулира разгръщането на високоскоростни електронни съобщителни мрежи. В своя доклад относно прилагането на Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп⁽⁴⁾ Комисията определя редица проблеми от гледна точка на нейната ефективност, включително факта, че държавите членки не използват пълния потенциал на някои незадължителни мерки. В отговор на това в настоящата препоръка следва да се предложат мерки за стимулиране на навременното разгръщане на устойчиви електронни съобщителни мрежи с много голям капацитет, включително 5G мрежи.
- (8) Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾, която трябва да бъде транспонирана от държавите членки и прилагана, считано от 21 декември 2020 г., насърчава свързаността и достъпа до мрежи с много голям капацитет и използването им от всички граждани и предприятия на Съюза. Настоящата препоръка има за цел да допринесе за постигане на тази цел и затова в нея се набляга върху разгръщането на мрежи с много голям капацитет.
- (9) Държавите членки следва да сътрудничат помежду си, както и с Комисията, за да разработят бързо инструментариум, който съдържа най-добрите практики за прилагане на Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп и за надграждане върху нейните минимални изисквания, като въведат подобрения в следните области: i) опростяване на процедурите за издаване на разрешения в контекста на по-мощни усилия за подобряване на ефикасността и прозрачността на публичните администрации и допринасяне за улесняването на стопанската дейност; ii) увеличаване на прозрачността и укрепване на единната информационна точка; iii) разширяване на правото на достъп до съществуваща физическа инфраструктура, контролирана от органите на публичния сектор; и iv) подобряване на механизма за разрешаване на спорове. Освен това държавите членки следва да определят мерки, които биха спомогнали за намаляване на въздействието върху околната среда от електронните съобщителни мрежи и биха гарантирали тяхната устойчивост.
- (10) Съгласно член 7 от Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп държавите членки трябва да гарантират, че компетентните органи вземат решения, свързани с всички разрешения за необходими строителни дейности с цел разполагане на елементи на високоскоростни електронни съобщителни мрежи в рамките на 4 месеца, удължавани по изключение, в надлежно обосновани случаи или да спазват други срокове или задължения, предвидени в националното право във връзка с правилното провеждане на процедурата. За да се избегнат несъгласувани практики в Съюза, държавите членки следва да се стремят да улесняват спазването на 4-месечния срок за предоставяне или отказ от предоставяне на всички необходими разрешения и освен това следва заедно да определят най-добрите практики, с които допълнително се опростяват процедурите за издаване на разрешения, като например мълчаливо одобрение и опростени процедури за издаване на разрешения.
- (11) За определени видове разгръщане на мрежа някои държави членки са въвели опростени процедури за издаване на разрешения като начин да намалят значително административната тежест както върху операторите, така и върху националните администрации. Държавите членки следва да обмислят използването на опростени процедури за издаване на разрешения или да разрешават изключения откъд обхвата на член 57 от Европейския кодекс за електронни съобщения, както и да определят сценарии за разгръщане на мрежата, за които тези процедури или изключения биха били от полза (напр. за условни разгръщания, необходими, за да се гарантира непрекъснатост на електронните съобщителни услуги, или за обикновена модернизация на съществуващи мрежи, включително модернизацията към 5G на съществуващите мобилни базови станции).
- (12) За да се намали административната тежест и да се опростят процедурите за издаване на разрешения, следва да се улесни използването на електронни процедури и да се засили ролята на единната информационна точка. За тази цел държавите членки следва да обмислят по какъв начин единната информационна точка може да стане ефективна единна входна точка за подаване на електронни заявления за разрешения на всички административни равнища.

⁽²⁾ COM(2020) 67 final.

⁽³⁾ Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи (ОВ L 155, 23.5.2014 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи, COM(2018) 492, 27 юни 2018 г.

⁽⁵⁾ Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

- (13) Като по-нататъшна стъпка един интегриран подход към издаването на разрешения под ръководството на единната информационна точка би осигурил значителна добавена стойност. Това би могло да се постигне чрез напълно координирана процедура в случаите, когато участва повече от един компетентен орган. Следователно държавите членки следва да обмислят да дадат на единната информационна точка активна роля в координирането и наблюдението на процедурите за издаване на разрешения от различни компетентни органи и да гарантират правилния обмен на съответната информация.
- (14) За да се избегнат нежелани забавяния, процедурите за разрешения и права за преминаване, включително по комуникационни пътища (напр. автомобилни пътища, железопътни линии), съгласно член 43 от Европейския кодекс за електронни съобщения, следва да се изпълняват успоредно. Държавите членки следва да проучат възможността да предоставят права за преминаване възможно най-бързо и при всички случаи в рамките на максималния срок за разрешителни от 4 месеца, с което да приведат тази разпоредба в съответствие с разпоредбите на член 7, параграф 3 от Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп.
- (15) Като се има предвид все по-големият брой разрешения за разгръщане на електронни комуникационни мрежи и техният предимно местен характер, е възможно таксите за разрешенията за строителни дейности значително да се различават между държавите членки и в тях. Освен това те може да представляват значителна част от разходите за разгръщане, по-специално в селските и отдалечените райони, където разходите за разгръщане на ползвател са най-високи. Следователно би било много полезно, ако държавите членки обсъдят и договорят начини за запазване на разходите, свързани с издаването на разрешения на ниво, което не би обезкуражило инвестициите, като се има предвид често необходимият голям брой разрешения.
- (16) Достъпът до всеобхватна, точна и актуализирана информация е предпоставка за гарантирането на ефективно използване на съществуващата физическа инфраструктура и подходящата координация на строителните работи. Ролята на единната информационна точка е ключова в това отношение. Подобряването на прозрачността на съществуващата инфраструктура и планираните строителни работи са ключова предварителна стъпка за осигуряване на достъп до съществуващата инфраструктура и за засилване на координацията на строителните работи, които от своя страна носят допълнителни ползи за околната среда и хората. Следователно държавите членки следва да се насърчават да обмислят влагането в единната информационна точка на цялата информация от физическата инфраструктура, налична в дадена област от различни източници, и да съдействат за предоставянето на информация с географски данни.
- (17) Държавите членки следва да се насърчават да търсят средства за подобряване на прозрачността във връзка със съществуващата физическа инфраструктура, като увеличават количеството и качеството на наличната информация чрез единната информационна точка. Това включва информация, предоставяна при поискване двустранно между операторите съгласно член 4, параграфи 2 и 4 от Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп, или отнасяща се до физическа инфраструктура, контролирана от органи на публичния сектор.
- (18) В допълнение към изискванията на Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп относно достъпа до съществуваща физическа инфраструктура разгръщането на мрежи с много голям капацитет може да се улесни допълнително и като се даде възможност на операторите да получават достъп до съответната физическа инфраструктура, контролирана от органи на публичния сектор, при сходни условия с тези, описани в член 3 от тази директива. Такава физическа инфраструктура би включвала сгради, и по-специално покриви, улични съоръжения, като например стълбове на улични лампи, улични табели, светофари, билбордове, автобусни и трамвайни спирки и метростанции.
- (19) В Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп е предвидено прибягване до процедури за разрешаване на спорове в случай на неуспешни преговори, свързани с достъпа до инфраструктури. Държавите членки следва да положат повече усилия, за да определят заедно най-добрите практики за ефективни и ефикасни механизми за разрешаване на спорове и доброто функциониране на органите за разрешаване на спорове в целия Съюз. В интерес на прозрачността тези практики следва да включват навременното публикуване на решенията на органите за разрешаване на спорове.
- (20) Екологичният отпечатък на сектора на електронните съобщения се засилва и е от съществено значение да се обмислят всички възможни средства за противодействие на тази тенденция. Стимулите за разгръщане на мрежи с например намален въглероден отпечатък могат да допринасят за устойчивостта на сектора и за смекчаване и адаптиране на изменението на климата. Държавите членки се призовават в тясно сътрудничество с Комисията да определят и насърчават такива стимули, които може да включват ускорени процедури за издаване на разрешения или намалени такси за разрешения и достъп за мрежи, които отговарят на определени екологични критерии.

- (21) За да се избегне ненужното забавяне на процесите за разрешаване използването на спектъра и инсталиране на безжични съобщителни мрежи, държавите членки следва да обменят най-добри практики за вземане под внимание на резултатите от екологичната оценка, когато това се изисква и по-специално когато органите подготвят рамката за бъдещите разрешения за осъществяване на проектите, като същевременно напълно зачитат законодателството на Съюза, и по-специално Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ („Директива за стратегическа екологична оценка“), Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ („Директива относно оценката на въздействието върху околната среда“) и Директива 92/43/ЕИО на Съвета ⁽⁸⁾ („Директива за местообитанията“). Екологичната оценка следва да се извършва на етапа, когато въздействието върху околната среда може да бъде идентифицирано и оценено.
- (22) В Европейския кодекс за електронни съобщения е определен общ срок до края на 2020 г., в който държавите членки да разрешат използването на радиочестотната лента 3,4—3,8 GHz и поне на 1 GHz от „пионерната“ радиочестотна лента 24,25—27,5 GHz за 5G. Освен това в Решение (ЕС) 2017/899 на Европейския парламент и на Съвет ⁽⁹⁾ е определен общ срок до 30 юни 2020 г., в който държавите членки да разрешат използването на „пионерната“ радиочестотна лента 700 MHz за 5G. Държавите членки следва да гарантират, че с управлението на спектъра се насърчава висококачествена свързаност за предприятията и обществото с трансгранично измерение, както и цифровизацията на промишлеността, с което се създават ползи за икономиката и обществото като цяло, включително равни възможности и приобщаване по отношение на достъпа. Постигането на тази цел би могло да се улесни чрез навременен обмен на мнения и най-добри практики преди процедурата при партньорска проверка, установена с Европейския кодекс за електронни съобщения, и в рамките на тази процедура.
- (23) За да се гарантира бързото и сигурно разгръщане на 5G мрежите и използването на иновативни услуги от 2020 г., в съответствие с плана за действие за 5G ⁽¹⁰⁾, и като се вземе предвид инструментариумът съгласно Препоръката на Комисията относно киберсигурността на 5G мрежите ⁽¹¹⁾, държавите членки следва да избягват или да сведат до минимум забавянето в разрешаването на използването на „пионерна“ радиочестотна лента за 5G поради кризата с COVID-19.
- (24) Като се има предвид значението на сигурна и устойчива 5G инфраструктурата за възстановяването и икономическия растеж, процедурите за издаване на разрешение на радиочестотен спектър следва да подпомагат, ако е целесъобразно, инвестициите в инфраструктура, като облекчават финансовата тежест върху ползвателите на радиочестотен спектър, и по-специално върху операторите, в съответствие с правилата за държавна помощ. Това е дори още по-важно в условията на кризата с COVID-19. За тази цел държавите членки следва да се насърчават да определят правила за разрешаване на радиочестотен спектър, чиято цел е прилагане на благоприятстваща инвестициите ценова методология за радиочестотния спектър. Такива практики може да обхващат стимули, ако е целесъобразно, за предоставяне на висококачествено безжично покритие, за да се гарантират широкодостъпни услуги, включително и отвъд границите.
- (25) За да се избегне недостиг на спектър, който да доведе до по-високи наддавания на търговете за радиочестотен спектър, най-добрите практики може да обхващат мерки за избягване резервирането на радиочестотен спектър в „пионерни“ радиочестотни ленти за 5G за целите на обществената сигурност и отбрана, доколкото е възможно, или мерки за резервиране на хармонизиран на равнище ЕС радиочестотен спектър за електронни съобщителни услуги за частни ползватели на радиочестотен спектър, що се отнася както до размера на спектъра, така и до избора на специфична радиочестотна лента, само когато това е надлежно обосновано.
- (26) В сравнение с предишните поколения технологии за 5G мрежите в по-високочестотни ленти е необходимо клетките да се разположат много по-нагъсто. Чрез пасивно и активно споделяне на инфраструктура и съвместно разгръщане на безжична инфраструктура могат да се намалят разходите за такова разполагане (включително допълнителните разходи), особено когато се използват радиочестотни ленти 3,4—3,8 GHz и 24,25—27,5 GHz, като по този начин се ускори неговият ход, подпомогне се увеличаване мрежово покритие и се даде възможност за по-ефективно и ефикасно използване на радиочестотен спектър в полза на потребителите. Затова то следва да се обмисли в положителна светлина от компетентните органи, по-специално в сфери на ограничена икономическа възвръщаемост.

⁽⁶⁾ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

⁽⁷⁾ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁽⁹⁾ Решение (ЕС) 2017/899 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за използването на радиочестотната лента 470—790 MHz в Съюза (ОВ L 138, 25.5.2017 г., стр. 131).

⁽¹⁰⁾ Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „5G за Европа: план за действие“, COM(2016) 588 final.

⁽¹¹⁾ Препоръка (ЕС) 2019/534 на Комисията от 26 март 2019 г. — Киберсигурност на 5G мрежите (ОВ L 88, 29.3.2019 г., стр. 42).

- (27) За разгръщане на гъсти 5G безжични мрежи биха били от полза и гъвкави режими на разрешение, които стимулират инвестициите в безжични мрежи и гарантират ефективно използване на радиочестотен спектър. Високочестотните ленти над 24 GHz („честотни ленти в милиметровия обхват“), като например радиочестотна лента 24,25-27,5 GHz, предлагат широк радиочестотен спектър с характеристики на географски ограничено разпространение. Макар че държавите членки като цяло следва да използват състезателни процедури за подбор, като например търгове за предоставяне на права за ползване в честотни ленти, в които има недостиг, такива процедури може в определени случаи да ограничат потенциала за инвестиции в гъсти 5G безжични мрежи, както и гъвкавостта, и дължашата се на нея ефективност на ползването на спектъра. Издаването на индивидуални разрешения на хармонизирани честотни ленти в милиметровия обхват, за което се използва ускорена административна процедура, която е отворена, обективна, пропорционална, недискриминационна и следва прозрачни критерии и процедури, би могло да се счита за най-добра практика.
- (28) За да се избегнат разнопосочни решения при предоставяне на права за ползване на радиочестотен спектър с цел предоставяне на трансгранични безжични услуги, държавите членки следва да се координират по-добре при предоставяне на радиочестотен спектър, за да насърчават безжичната свързаност, която ще подпомага индустриалната трансформация на Съюза и цифровия суверенитет въз основа на гъвкавите способности за комплексни услуги на 5G инфраструктурата. Координираното предоставяне на радиочестотен спектър е особено важно за спазване на изискванията за свързаност на нови случаи на ползване, които допринасят за цифровизацията на операциите в сухопътната и железопътната мобилност и транспорт, и промишленото производство. Тези условия по-специално са свързани с качество на услугата, изразена от гледна точка на капацитет, пропускателна способност, латентност, надеждност и мрежова сигурност и устойчивост.
- (29) За тази цел държавите членки следва да допринасят за набор от най-добри практики и да го договорят в тясно сътрудничество с Комисията и с подкрепата на Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPG) за важни иновативни примери в промишлени отрасли с трансгранично измерение, като например сухопътен или железопътен транспорт (включително трансгранични коридори за съвместна, свързана и автоматизирана мобилност) и интелигентни фабрики. Тези практики биха могли да се възползват от резултатите от финансирани от ЕС пилотни проекти и проучвания във вертикални сектори, включително 5G трансгранични коридори. При такива практики следва да бъдат определени съответните общи честотни обхвати, режими на разрешение и условия за операторите за предоставянето на специални (секторни) безжични услуги. Чрез общите режими на разрешение биха могли да се издават индивидуални разрешения на оператори и заинтересовани страни от отрасъла, включително да се разглежда споделеното използване на радиочестотен спектър. Общите условия за издаване на разрешение биха могли да обхващат разгръщането, качеството на услугата, споделеното използване на радиочестотен спектър, съвместното съществуване на безжични системи, презапасяването с радиочестотен спектър, киберсигурността и договорените споразумения между мобилни оператори и заинтересовани страни от отрасъла, както и мерки за защита на важните съобщения за въздушния транспорт. В тази връзка Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър следва да съдейства на Комисията да определи дали има нужда на Европейската конференция по пощи и далекосъобщения да се издаде мандат за разработване на хармонизирани технически условия за използване на радиочестотен спектър.
- (30) Държавите членки следва да координират процеса за издаване на разрешение за радиочестотен спектър и по-специално да използват процедура по съвместно разрешаване в съответствие с член 37 от Европейския кодекс за електронни съобщения, когато прилагат набора от най-добри практики, разработен от държавите членки в сътрудничество с Комисията. Такъв процес може да включва определянето на общ специален честотен обхват в рамките на общи условия за издаване на разрешение.
- (31) За прилагането на инструментариума биха били от полза ясен процес, адекватен мониторинг, повишена прозрачност и диалог на национално равнище и на равнището на Съюза.
- (32) За разработване на инструментариума държавите членки следва да работят заедно и в тясно сътрудничество с Комисията. Ако е целесъобразно, Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър, Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения и националните регулаторни органи, мрежата от служби по широколентовия достъп, органи за разрешаване на спорове и компетентните органи, отговарящи за функциите на единната информационна точка, следва да участват активно.
- (33) Настоящата препоръка не накърнява прилагането на конкурентното право и на правилата за държавна помощ,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. ЦЕЛ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1. В настоящата препоръка са изложени насоки за разработване на най-добри практики, наричани „инструментариум“, за насърчаване на свързаност в подкрепа на икономическото възстановяване от кризата с COVID-19 с акцент върху три области, които имат за цел по-специално:
 - а) намаляване на разходите и увеличаване на скоростта на разгръщане на електронни съобщителни мрежи, и по-специално мрежи с много голям капацитет, чрез опростяване на процедурите за издаване на разрешения за строителни дейности, подобряване на прозрачността и укрепване на способностите на единната(ите) информационна(и) точка(и), установена(и) с Директивата за намаляване на разходите за широколентов достъп, разширяване на правата на достъп до съществуваща физическа инфраструктура, контролирана от органи на публичния сектор, и определяне на мерки, които биха спомогнали за намаляване на въздействието върху околната среда на електронните съобщителни мрежи;
 - б) предоставяне, ако е целесъобразно, на временен и благоприятен за инвестиции достъп до радиочестотен спектър за 5G чрез благоприятстващи инвестициите стимули за използване на радиочестотен спектър, както и временни процедури за предоставяне на спектър за „пионерни“ радиочестотни ленти за 5G;
 - в) установяване на по-силен процес на координация за предоставяне на спектър, което да улеснява също трансграничното предоставяне на иновативни 5G услуги.
2. За целите на настоящата препоръка се прилагат определенията, изложени в Директивата за намаляване на разходите за широколентов достъп и в Европейския кодекс за електронни съобщения.

2. ПРОЦЕС ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА ИНСТРУМЕНТАРИУМ

3. Държавите членки следва да работят заедно и в тясно сътрудничество с Комисията, за да разработят инструментариум в областите, обхванати от раздели 3, 4 и 5 от настоящата препоръка. Ако е целесъобразно, следва да участват следните:
 - а) Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения, както и националните регулаторни органи, мрежата от служби по широколентовия достъп и компетентните органи, отговарящи за функциите на единната информационна точка, във връзка с областите, определени в раздел 3;
 - б) Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър и компетентните национални регулаторни органи във връзка с областите, определени в раздели 4 и 5.
4. До 20 декември 2020 г. държавите членки следва да определят и споделят помежду си и с Комисията най-добри практики съгласно раздели 3 и 4.
5. До 30 март 2021 г. държавите членки, в тясно сътрудничество с Комисията, следва да договорят инструментариума.
6. Държавите членки следва да приложат инструментариума незабавно и в тясно сътрудничество с други държави членки, Комисията и други съответни заинтересовани страни.
7. За да се гарантира прозрачност и да се улесни обменът на добри практики между държавите членки, инструментариумът и всяка свързана докладвана информация следва да бъдат публично оповестени на уебсайта Eurora и чрез единните информационни точки.
3. **ЗАСИЛЕНА КООРДИНАЦИЯ НА РАВНИЩЕТО НА СЪЮЗА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ И УВЕЛИЧАВАНЕ НА СКОРОСТТА НА РАЗГРЪЩАНЕ НА МРЕЖИ С МНОГО ГОЛЯМ КАПАЦИТЕТ**

Опростяване на процедурите за издаване на разрешения

8. Държавите членки следва да разработят и договорят най-добри практики за допълнително опростяване на процедурите за издаване на разрешения отвъд обхвата на Директивата за намаляване на разходите за широколентов достъп, определени в член 1 от нея, и да улесняват спазването на срока и други условия, изложени в член 7, параграф 3 от посочената директива. По-специално държавите членки следва да проучат как:
 - а) да улеснят спазването на максималния срок от 4 месеца за издаване или отказ на разрешения. За да се увеличи правната сигурност и да се подпомогне намаляването на административната тежест, при липсата на изрично решение в рамките на четиримесечния срок, държавите членки следва да обмислят мълчаливо одобрение на заявлението.

- б) да опростяват процедурите за издаване на разрешения, включително създаване на ускорени процедури за издаване на разрешения и/или разрешаване на изключения, ако е целесъобразно, и определяне на вида разгръщане на мрежи, които могат да се възползват от тях.
 - в) да предоставят на операторите правото да подават по електронен път чрез единната информационна точка заявления за всички необходими разрешения, изисквани за строежи, за разгръщането на елементи от мрежи с много голям капацитет.
 - г) да създадат единната информационна точка като единна входна точка за подаване на заявления за такива строителни работи. За тази цел може да е необходимо единната информационна точка да изпълнява активна роля в координирането и наблюдението на процедурите за издаване на разрешения на всички административни равнища. Може да бъде необходимо също да се улесни обменът на информация относно напредъка на тези процедури между заявителите и компетентните органи, включително съобщаването на заявителя на решението, издадено от компетентния(те) орган(и).
9. Държавите членки следва също да обмислят най-добри практики за улесняване предоставянето на право на преминаване, предвидено в член 43 от Европейския кодекс за електронни съобщения, когато то се изисква за разполагането на елементи от мрежи с много голям капацитет. Такива най-добри практики следва да гарантират, че когато за разгръщане на такива мрежови елементи са необходими разрешения за строителни работи и право на преминаване, компетентните органи издават или отказват необходимите разрешения успоредно в рамките на 4 месеца от подаване на заявлението.
10. Държавите членки следва да обменят и договарят най-добри практики, за да гарантират, че начисляваните такси за издаване на разрешения за строителни работи, необходими за разгръщането на мрежи с много голям капацитет, са обективно обосновани, прозрачни, недискриминационни и пропорционални на своята цел и че обхващат само административните разходи, свързани с предоставянето на такива разрешения.

Подобряване на прозрачността чрез единната информационна точка

11. Държавите членки следва да разработят най-добри практики за подобряване на прозрачността във връзка с физическата инфраструктура, за да имат операторите по-лесен достъп до цялата съответна информация относно инфраструктурата, налична в дадена област. За тази цел държавите членки следва да обмислят укрепване на ролята на единната информационна точка и разширяване на нейните функции, така че тя да включва например информация с географски данни (карти и цифрови модели) и интегриране на информация от различни източници (по-специално информация, предоставяна от компетентните национални органи на всяко равнище, органи от публичния сектор и оператори на мрежи).
12. Държавите членки се насърчават да разработят най-добри практики, за да гарантират, че посочената в член 4, параграф 1 от Директивата информация, когато принадлежи на органи от публичния сектор, се предоставя чрез единната информационна точка в електронен формат. Освен това държавите членки следва да обмислят да предоставят информация чрез единната информационна точка относно физическата инфраструктура отвъд минимума, посочен в Директивата, като например местоположението с географски данни на инфраструктурата, нейния цифров модел, нейния вид и текущо използване или нейния общ и резервен капацитет.
13. За да подобрят допълнително количеството и типа информация, налична чрез единната информационна точка, държавите членки следва да обмислят да изискват от операторите на мрежа да предоставят чрез единната информационна точка и в електронен формат информацията относно съществуващата им физическа инфраструктура, която са предоставили на други оператори по изрично искане.

Разширяване на правото на достъп до съществуваща физическа инфраструктура

14. За да се увеличат броят и видовете съоръжения, с които операторите разполагат за разполагането на елементите на мрежи с много голям капацитет, държавите членки следва да разработят най-добри практики, за да осигурят достъп на операторите до физическа инфраструктура (включително сгради и улични съоръжения), контролирана от публични органи, която може да поеме елементи на мрежа с много голям капацитет, при сходни условия на тези, които са определени в член 3 от Директивата за намаляване на разходите за ширококолов достъп.

Механизъм за разрешаване на спорове

15. Държавите членки следва да разработят най-добри практики за подобряване на ефективността и ефикасността на механизма за разрешаване на спорове във връзка със споровете, свързани с достъпа до физическа инфраструктура и функционирането на органите за разрешаване на спорове, за да разрешават съответните проблеми във възможно най-кратък срок и да предоставят насоки на страните относно подходящи условия и такси, включително чрез навременното публикуване на решенията си.

Намаляване на екологичния отпечатък на мрежите

16. Държавите членки се насърчават да разработват най-добри практики, за да стимулират разгръщането на електронни съобщителни мрежи с намален екологичен отпечатък, по-специално във връзка с използването на енергия и свързаните с това емисии парникови газове, включително:
 - а) критериите за оценка на екологичната устойчивост на бъдещите мрежи;
 - б) стимулите, предоставяни на операторите, за разгръщане на екологично устойчиви мрежи.

Оценка на въздействието върху околната среда

17. Когато законодателството на Съюза, по-специално Директива 2001/42/ЕО („Директива за стратегическа екологична оценка“), Директива 2011/92/ЕС („Директива относно оценката на въздействието върху околната среда“) и Директива 92/43/ЕИО („Директива за местообитанията“), изисква оценка на въздействието и по-специално когато органите подготвят рамката за бъдещите разрешения за осъществяване на проектите, държавите членки следва да обменят най-добри практики относно начина на извършване и отчитане на резултатите от екологичната оценка на етапа, когато въздействието върху околната среда може да бъде идентифицирано и оценено, например когато операторите представят цялостни планове за проекти, насочени към конкретна инсталация или разгръщане на мрежи.
4. ДЕЙСТВИЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА СВОЕВРЕМЕНЕН И БЛАГОПРИЯТЕН ЗА ИНВЕСТИЦИИ ДОСТЪП ДО РАДИОЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР ЗА 5G

График на процедурите за издаване на разрешения за радиочестотен спектър

18. Без да се засяга оценката на *непреодолима сила* съгласно правото на Съюза, държавите членки следва да гарантират, че отлагането на процедурите за предоставяне на права за използване на радиочестотен спектър, дължащо се на кризата с COVID-19, е сведено до минимум и продължава само доколкото е необходимо, за да се предотврати или овладее разпространението на COVID-19. Държавите членки следва да актуализират по адекватен начин всяка съответна национална пътна карта за радиочестотния спектър.
19. Държавите членки следва да изискат от форум за партньорски проверки съгласно член 35 от Европейския кодекс за електронни съобщения да провери предварително проекта на мерки за предоставяне на права за ползване на радиочестотен спектър в рамките на радиочестотни ленти 700 MHz, 3,4—3,8 GHz и 24,25—27,5 GHz с цел обмен на най-добри практики.

Стимули за инвестиране

20. За да се направи преглед на стимулите, така че ползвателите на радиочестотен спектър да правят значителни инвестиции в разгръщането на 5G мрежи, държавите членки следва да информират Комисията, по-специално чрез Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър, относно специфичните мерки, които те считат за най-добри практики, включително онези, които се прилагат или са планирани да бъдат приложени на национално равнище при разрешаване на радиочестотен спектър в радиочестотните ленти 700 MHz, 3,4—3,8 GHz и 24,25—27,5 GHz.

По-специално държавите членки следва да докладват всички съответни мерки, чиито цели са:

- а) насърчаване на адекватни първоначални цени, които отразяват минималните нива на таксите за правата за ползване на радиочестотния спектър
- б) избягване на недостиг на спектър, като се гарантира предоставяне на пълния размер на радиочестотния спектър, хармонизиран на равнището на Съюза;
- в) предоставяне по недискриминационен начин на възможността таксите за правата за ползване на радиочестотен спектър да бъдат плащани на вноски в периода на валидност на тези права;
- г) използване на режим на индивидуално разрешение за радиочестотната лента 24,25—27,5 GHz, което насърчава навременното ѝ използване, включително по-специално режим въз основа на ускорени административни процедури когато се прилага към географски ограничени права за ползване;
- д) комбиниране на финансови стимули със задължения или официални ангажименти за ускоряване или разширяване на висококачествено безжично покритие;
- е) предоставяне, при условията на конкурентното право, на възможност за споделяне на пасивна и активна инфраструктура, както и за съвместно разгръщане на инфраструктура, която разчита на използването на радиочестотен спектър.

5. ЗАСИЛЕНА КООРДИНАЦИЯ НА РАВНИЩЕТО НА СЪЮЗА ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА РАДИОЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР ЗА ТРАНСГРАНИЧНО ПОЛЗВАНЕ
21. За да се насърчи съгласувана практика за предоставяне на операторите на права за ползване за радиочестотен спектър с цел разгръщане на безжична инфраструктура от следващо поколение (включително 5G) за трансгранично ползване за промишлени цели, държавите членки следва да разработят и договорят най-добри практики като част от инструментариума в тази връзка, включително относно:
- а) определяне на случаи на ползване с трансгранично измерение, по-специално за сухопътния транспорт, железопътния транспорт и промишленото производство, в съответствие с приоритетите на Съюза ⁽¹²⁾ относно разгръщането на 5G;
 - б) за всеки определен случай на ползване, идентифициране на общ специален честотен обхват в съответствие с подходящия общ режим на разрешение, както и условията, свързани с такива разрешения, които са необходими за гарантиране на непрекъснатост на работа през границите, включително, но и без ограничение до качеството на услугата и мрежовата сигурност.
22. Държавите членки се приканват да използват най-добрите практики на инструментариума, посочен в точка 21, по отношение на съответните ползватели на своя територия по-специално с цел съвместно установяване на общите аспекти на процедурата по съвместно разрешаване съгласно член 37 от Европейския кодекс за електронни съобщения и провеждането ѝ до 30 март 2022 г.

6. ДОКЛАДВАНЕ

23. До 30 април 2021 г. всяка държава членка следва да предостави на Комисията пътна карта за прилагането на инструментариума.
24. До 30 април 2022 г. всяка държава членка следва да докладва относно прилагането на инструментариума.

Съставено в Брюксел на 18 септември 2020 година.

За Комисията
Thierry BRETON
Член на Комисията

⁽¹²⁾ Вж. по-специално Съобщения COM(2016) 587 и COM(2020) 67 на Комисията.